

Aplastische anemie

Een zeldzame vorm van bloedarmoede waarbij het beenmerg te weinig bloedcellen aanmaakt.

Wat is aplastische anemie?

Aplastische anemie (AA) is een zeldzame bloedziekte. AA betekent letterlijk: bloedarmoede door onvoldoende aanmaak. Normaal gesproken produceren stamcellen in het beenmerg rode bloedcellen, witte bloedcellen en bloedplaatjes. Echter bij een patiënt met AA is er een tekort aan stamcellen in het beenmerg, waardoor er te weinig of geen bloedcellen worden aangemaakt.

Er wordt geschat dat AA voorkomt bij 2 op de 100.000 inwoners. Dat zijn ongeveer 330 patiënten in Nederland. AA kan op alle leeftijden ontstaan, maar er zijn twee leeftijdsgroepen waarbij de ziekte iets vaker voorkomt, te weten tussen de 15-25 jaar en bij mensen die ouder zijn dan 60 jaar.

Onderzoekers gaan er vanuit dat AA een auto-immuunziekte is. Ze suggereren dat bij AA het eigen immuunsysteem bij vergissing de eigen beenmergcellen aanvalt, waardoor er afbraak van stamcellen plaatsvindt.

Er zijn twee vormen van AA: een zeer zeldzame erfelijke variant en een relatief vaker voorkomende verworven vorm. De oorzaak van de verworven vorm van AA blijft bij circa 75 procent van de patiënten onbekend. Bij de overige patiënten zijn er aanwijzingen voor een relatie van het ontstaan van de aandoening met: schadelijke stoffen, straling, chemotherapie, virusinfecties, een gezwel van de zwezerik of een zwangerschap.

Wat zijn de symptomen van AA?

De symptomen die optreden bij AA worden veroorzaakt door de lage bloedwaarden en ze zijn afhankelijk van de soort bloedcellen die aangetast zijn.

Het tekort aan rode bloedcellen veroorzaakt

- vermoeidheid
- bleekheid
- kortademigheid bij inspanning
- een snelle hartslag

Het tekort aan bloedplaatjes veroorzaakt

- blauwe plekken
- bloedingen

Het tekort aan witte bloedcellen veroorzaakt

- een vergroot risico op het oplopen van infectie

Hoe wordt de diagnose gesteld?

Om de diagnose AA met zekerheid te kunnen stellen, is naast een bloedonderzoek ook een volledig beenmergonderzoek noodzakelijk. Alleen dan is het mogelijk aan te tonen dat de aanmaak van beenmergcellen gedeeltelijk of geheel ontbreekt en dat de patiënt dus AA heeft.

Afhankelijk van de overgebleven hoeveelheid cellen in het bloed wordt AA ingedeeld in drie groepen: niet ernstige AA, ernstige AA en zeer ernstige AA.

Hoe wordt AA behandeld?

Allereerst zijn er middelen om de gevolgen van AA te bestrijden, deze zijn:

- bloedtransfusies (zowel rode bloedcellen als bloedplaatjes)
- behandeling van ijzerstapeling door bloedtransfusies
- antibiotica

Daarnaast zijn er verschillende behandelingen om de ziekte te bestrijden. De keuze hangt af van de ernst van de aandoening en de conditie en leeftijd van de patiënt.

De verschillende behandelingen zijn:

- Ciclosporine
- Ciclosporine en ATG (= Anti Thymocyten Globuline) kuur
- Stamceltransplantatie

Gezien de zeldzaamheid van de ziekte moet er per patiënt worden afgewogen wat de best passende behandeling is. Het is van belang om dit te laten doen in een ziekenhuis waar ervaring is met de behandeling van AA.

Contactgroep

De Stichting AA & PNH Contactgroep zet zich in voor mensen met de zeldzame bloedziekten AA (aplastische anemie) en PNH (paroxismale nachtelijke hemoglobinurie). De stichting houdt zich bezig met belangenbehartiging, informatievoorziening en lotgenotencontact.

Voor meer informatie

www.bloedziekten.nl

info@bloedziekten.nl

Informatielijn: 085-2100650

Lotgenotencontact

volwassenen: 085-2100652

kinderen: 085-2100653

Deze informatiefolder is financieel mogelijk gemaakt door Fonds PGO

Tevens dank aan
Pingdesign, Medemblik
Drs. A.A.F. Jochems, Bavel
Dr. C.J.M. Halkes, internist-hematoloog, LUMC

Referenties

www.aamds.org
www.hematologiegroningen.nl
www.hematoslife.org
www.theaat.org.uk

AA & PNH
contactgroep

The logo for the AA & PNH contact group features a stylized graphic of two overlapping semi-circles, one red and one black, positioned above the text 'AA & PNH' in a bold, sans-serif font. Below this, the word 'contactgroep' is written in a smaller, lowercase sans-serif font.